

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, професора Рожковської Наталії Миколаївни на дисертацію Павлової Олени Михайлівни «Профілактика та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом», подану до спеціалізованої вченої ради Д 26.553.01 при ДУ „Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України” на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія

Актуальність обраної теми

Аденоміоз є поширеним захворюванням, яке посідає третє місце у структурі гінекологічної патології після запальних захворювань органів малого тазу та міоми матки. У жінок з аденоміозом також відзначають погіршення якості життя та обмеження щоденної активності, збільшення частоти психосоматичних розладів, неприємні відчуття під час статевих стосунків, збільшення ризику хронічної патології, а також до зростання фінансових витрат охорони здоров'я.

Аденоміоз пов'язаний зі збільшенням ризику розвитку акушерських та перинатальних ускладнень. Передчасні пологи та затримка розвитку плода реалізуються у значну кількість різноманітних ускладнень для дитини, тому дослідження зв'язку аденоміозом з акушерською та перинатальною патологією має важливе клінічне значення. На сьогодні питання профілактики та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом залишаються дискутабельними та остаточно не вирішеними.

Саме цим проблемам присвячено дисертаційне дослідження Павлової О.М. “Профілактика та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом”. Викладене вище дозволяє стверджувати, що робота є актуальною, вчасною і важливою як у науково-теоретичному, так і в практичному плані.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота є фрагментом наукової роботи відділення впровадження та вивчення ефективності сучасних медичних технологій в акушерстві та перинатології ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової НАМН України» № держ. реєстрації 01.14.U003091 «Дослідити стан репродуктивного здоров'я жінок фертильного віку з порушенням вегетативного гомеостазу» (2014-2016 рр.). Дисертант є співвиконвцем зазначеної теми.

Обґрунтованість наукових положень дисертації, їх достовірність та новизна

Новизна дослідження. Автором доповнено існуючі наукові дані щодо характеру перебігу вагітності, пологів, стану плода та новонародженого у жінок з аденоміозом.

Встановлено особливості стану мікробіоценозу геніталій у вагітних з аденоміозом. Уточнено наукові дані щодо особливостей гормонального забезпечення вагітності та імунологічного статусу вагітних з аденоміозом.

Розширено існуючі наукові дані щодо стану плода та показників фетальної гемодинаміки у різні терміни гестації у пацієнок з аденоміозом. Функціональний стан фетоплацентарного комплексу у жінок з аденоміозом характеризується високим рівнем плацентарних порушень та порушень функціонального стану плода. Встановлено особливості морфо-функціонального стану плаценти на тлі аденоміозу: зменшення маси плаценти, наявність дегенеративно-деструктивних змін плаценти.

Отримано нові дані щодо особливостей реалізації ускладнень вагітності у пацієнок з аденоміозом в аспекті психологічного здоров'я жінки. Доведено, що дія стресорних змін в організмі жінок з аденоміозом остаточно проявляється у зриві адаптаційних механізмів під час вагітності.

Теоретичне значення результатів досліджень. Самостійно отримані дисертантом дані є суттєвим внеском у вирішення проблеми діагностики, профілактики та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у вагітних з аденоміозом. Проведені за допомогою сучасних методів дослідження

розширюють існуючі знання про перебіг вагітності на тлі аденоміозу та відкривають нові напрями у розробці алгоритму діагностики та лікування даної патології.

Практичне значення результатів дослідження. Важливо відмітити, що дана робота має не тільки наукове, але й практичне значення. На основі проведеного автором клініко-статистичного аналізу виявлені фактори ризику акушерських і перинатальних ускладнень у вагітних з аденоміозом.

Вперше запропоновано та впроваджено в клінічну практику схему діагностики імунологічних та гемостазіологічних порушень на тлі аденоміозу у вагітних жінок. Така схема обстеження дозволяє визначити оптимальну тактику ведення та лікування вагітних.

Автором розроблено та впроваджено в клінічну практику комплексну терапію вагітних жінок з аденоміозом, яка покращує перебіг вагітності на тлі аденоміозу та знижує рівень акушерських та перинатальних ускладнень у цих жінок.

Обґрунтованість положень, висновків і рекомендацій, що впливають із дисертації базується на достатньо великій кількості клінічних спостережень, логічному розподілі вагітних з аденоміозом на дві групи – основну і порівняльну, високому рівні сучасних методів дослідження та адекватній статистичній обробці отриманих результатів.

Структура та зміст дисертації

Дисертаційна робота побудована традиційно і складається зі вступу, огляду літератури, опису матеріалів та методів дослідження, 3 розділів власних досліджень, узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій та списку використаної літератури. Робота ілюстрована 58 таблицями та 23 рисунками. Список літератури складає 294 джерела.

У вступі автором показана актуальність проблеми вагітності на тлі аденоміозу в акушерській практиці та необхідність удосконалення методів діагностики, профілактики та лікування, чітко викладені мета і задачі дослідження. Завдання дослідження відповідають поставленій меті, послідовно

і логічно розкривають етапи її досягнення. Викладений особистий внесок дисертанта вказує на самостійність даної дисертаційної роботи.

У розділі “Огляд літератури” автор подає детальну характеристику стану проблеми перебігу вагітності на тлі аденоміозу та сучасні погляди на перспективу її вирішення. Варто відмітити, що автор проаналізував значну кількість вітчизняної та зарубіжної літератури. Спочатку наведені сучасні дані про етіологію і патогенез аденоміозу. Особливу увагу приділено методам діагностики та лікування даного патологічного стану у вагітних жінок. Дані, наведені в огляді літератури, свідчать про глибоке знання дисертантом літератури з досліджуваних питань, демонструє його вміння аналізувати складні, а часом і суперечливі підходи до вирішення проблеми.

У другому розділі “Матеріали і методи досліджень” дисертант обґрунтовує і характеризує адекватність використаних методів дослідження. Слід відмітити, що автором багато уваги приділено методам статистично-математичної обробки результатів клініко-параклінічних досліджень, що в свою чергу дало можливість отримати цілком вірогідні дані. Слід зазначити, що обрані методи досліджень відповідають поставленій меті та завданням дослідження.

Розділ 3 присвячено ретроспективному аналізу перебігу вагітності, пологів та післяпологового періоду на тлі аденоміозу. Проведено детальний аналіз сімейного стану жінок, віку, менструальної та репродуктивної функції жінок, соматичного та гінекологічного анамнезу, спадковості, перебігу та ускладненням вагітності, пологів та післяпологового періоду. Дисертантом за даними клініко-статистичного аналізу жінок з аденоміозом визначено певні фактори ризику розвитку даної патології.

Четвертий розділ присвячено клінічній характеристиці жінок з аденоміозом. Автор проводить аналіз сімейного стану, віку, менструальної та репродуктивної функції жінок, соматичного та гінекологічного анамнезу з метою доказовості правильного підбору і однорідності груп жінок з аденоміозом.

У п'ятому розділі представлено проспективне дослідження перебігу вагітності та пологів у жінок з аденоміозом. Слід відмітити, що отримані результати характеризуються новизною і мають важливий науковий характер.

У шостому розділі наведено результати до та після запропонованого лікувально-профілактичного комплексу. Наведено результати мікробіоценозу статевих шляхів, особливості функціонального стану фетоплацентарного комплексу, морфологічні особливості плаценти, зміни стану ендокринологічної, імунологічної та системи гемостазу, особливості психоемоційного стану вагітних з аденоміозом на тлі лікування. Показано ефективність та переваги порівняно з терапією за протоколами МОЗ розробленого комплексного лікування у жінок з аденоміозом. Розділ добре ілюстрований, має важливі для практичного акушерства висновки.

В розділі «Аналіз результатів досліджень та їх обговорення» автором наведено основні положення роботи, проведено порівняння отриманих результатів з літературними, дає їм теоретичне обґрунтування.

Основний текст дисертації закінчується *висновками та практичними рекомендаціями*. Висновки повністю відображають матеріали дисертаційної роботи і ґрунтуються на отриманих автором результатах. Ступінь обґрунтованості підтверджується достатньою кількістю досліджень, високим рівнем статистичної достовірності отриманих результатів. Поставлені задачі вирішені, а розроблені практичні рекомендації дозволяють поліпшити тактику ведення вагітних жінок з аденоміозом.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях та авторефераті

Матеріали дисертації цілком відображені у 9 надрукованих роботах, 5 з яких у виданнях, що рекомендовані МОН України. Автореферат повністю відображає основний зміст дисертаційної роботи, суперечностей між текстами дисертації та автореферату не виявлено.

Робота виконана на достатньо великому клінічному матеріалі. Використані автором клінічні, лабораторні і інструментальні методи, які

відповідають поставленим задачам. Наукові положення, висновки і практичні рекомендації аргументовані, апробовані і логічно витікають з одержаних результатів дослідження.

У цілому, дисертаційна робота гарно оформлена, автор вдало використала графічне та табличне наведення отриманих даних, що підвищує їх інформативність.

Недоліки дисертації та автореферату.

Суттєвих зауважень до роботи немає. Серед недоліків слід відмітити, що розділи 3 та 6 перевантажені табличним та графічним матеріалом, але це зумовлено великим обсягом проведених досліджень.

Оцінюючи в цілому роботу позитивно, доцільним в порядку дискусії та уточнення окремих положень буде одержати відповідь на такі запитання:

- 1) Чим зумовлена висока частота акушерських кровотеч у пацієнток з аденоміозом? Чи були випадки vroщення, прирощення плаценти?
- 2) Які морфологічні особливості плацент мали місце у пацієнток з аденоміозом? Чи є вони специфічними? Як впливали на перинатальні наслідки?

Висновок

Дисертація Павлової Олени Михайлівни “Профілактика та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з аденоміозом”, виконана під керівництвом доктора медичних наук Скрипченко Наталії Яківни є завершеною науково-дослідною роботою, яка містить вирішення важливої наукової задачі клінічного акушерства – зниження частоти акушерських та перинатальних у жінок з аденоміозом шляхом визначення нових патогенетичних ланок захворювання, розробки та впровадження комплексу лікувально-профілактичних заходів.

За актуальністю теми, обсягом фактичного матеріалу дослідження, науковою новизною та практичним значенням отриманих результатів, обґрунтованістю висновків, робота повністю відповідає вимогам п. 11

«Порядку присудження наукових ступенів» МОН України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №567 від 24.07.2013 р (із змінами згідно з Постановою Кабінету Міністрів №656 від 19.08.2015 р.), щодо кандидатських дисертацій, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 - акушерство та гінекологія.

Професор кафедри акушерства та гінекології № 1,
Одеського національного медичного університету
д.мед.н., професор

РОЖКОВСЬКА Н.М.

Підпис проф. Рожковської Н.М. засвідчую:
Вчений секретар ОНМедУ,
д.мед.н., професор

14.02.20р

АПШЕЛЬХАНС О.Л.